

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/63508,Droga-do-totalitaryzmu-Powstanie-PZPR-15-grudnia-1948-Dodatek-prasowy-do-pobrania.html>
01.03.2026, 13:59

Droga do totalitaryzmu. Powstanie PZPR – 15 grudnia 1948. Dodatek prasowy do pobrania [PDF]

Wydawnictwo przygotowane przez Delegaturę IPN w Kielcach – 15 grudnia 2018

15.12.2018

W 37. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego historycy z Delegatury IPN w Kielcach przygotowali specjalny numer „Kuryera Kieleckiego” 5 (45) poświęcony powstaniu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej – ugrupowania komunistów, rządzącego Polską do 1989 r.

W numerze

- dr Dorota Koczwańska-Kalita, *Wstęp*
- Robert Piwko, *„Zjednoczenie” ruchu robotniczego w dokumentach Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Kielcach*
- dr Sebastian Drabik, *Powstanie PZPR*
- dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, *Działalność podziemia niepodległościowego w warunkach narastającej totalizacji państwa i ubezwłasnowolnienia społeczeństwa*
- dr Michał Zawisza, *„Bratnie Partie”? Stosunki pomiędzy PPS i PPR w województwie kieleckim w latach 1945-1948*
- Marzena Grosicka, *„Niech żyje jedność klasy robotniczej i sojusz chłopsko-robotniczy”. Ludowcy wobec powstania PZPR – propaganda, a rzeczywistość*
- Robert Piwko, *„Stronnictwo jest gotowe nieść pomoc klasie robotniczej w jej marszu ku socjalizmowi”. Stronnictwo Demokratyczne wobec „zjednoczenia” ruchu robotniczego*

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Kraków

DROGA DO TOTALITARYZMU POWSTANIE POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ - 15 GRUDNIA 1948 R.

70 lat temu powstała Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, przez cały okres działalności podporządkowana sowieckiej partii komunistycznej. Do dziś niektórym osobom trudno przyjąć prawdę nie tylko o tym, czym była PZPR i jakie cele miała do zrealizowania, ale także o tym, jakie metody w swojej pracy stosowała. Nadzwyczajnego celu, czyli likwidacji polskiej suwerenności nie udało się komunistom zrealizować, nie powstała Polska Republika Rad, niemniej jednak przez 40 lat istniało państwo ściśle zależne od Sowietów.

Przez cały ten okres zarządzany przez polskich działaczy komunistycznych pochodzących z nadania Kremla twór - PZPR - konsekwentnie, za pomocą różnych metod wpływał na świadomość społeczną. Pozbawiał ludzi w sposób systemowy wolności: politycznych, religijnych, twórczych. Dzięki organom „bezpieczeństwa” sprawował ciągły nadzór nad różnymi środowiskami. Budowane państwo oparte było na kłamstwie, fałszerstwach i terrorze.

Po 70 latach warto przyjrzeć się misternemu sposobowi oddziaływania na świadomość Polaków poprzez różne formy propagandowych sztuczek, gdyż ciągle odkrywanie i przyjmowanie najbardziej mrocznych tajemnic „Judowej” Polski przychodzi z trudem. Warto poznać działania polskich komunistów skierowane przeciw niepodległości, genecie Polskiej Partii Robotniczej poprzedniczki PZPR, niszczenie legalnych władz Polski, bo jak napisał jeden z historyków „przedstawiciele czerwonego reżimu wciąż starają się nas przekonać, że PRL był czymś innym, niż był w rzeczywistości, a co więcej - skończył się w dniu czerwcowych reglamentowanych wyborów i nie ma co do niego wracać pamięcią”. Taka postawa pozwala bowiem zwinąć z odpowiedzialności wielu komunistycznych oprawców.

dr Dorota Koczwańska-Kalińska
Naczelnik Delegatury IPN w Kielcach

Przemówienia w czasie kongresu zjednoczeniowego PPR i PPS w Warszawie. Ze zbiorów Archiwum Państwowego w Kielcach.

„Zjednoczenie” ruchu robotniczego w dokumentach Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Kielcach

Dokumentacja wytworzona przez członków Polskiej Partii Robotniczej, a następnie przez działaczy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej stanowi obecnie jedno z podstawowych źródeł wykorzystywanych w badaniach nad Polską „Judową”. Interesującym świadectwem epoki pozostają materiały opracowane w wydziałach propagandy, które działały w ramach komitetów wojewódzkich PPR/PZPR. Poniżej przytoczono treść jednego z takich dokumentów, który znajduje się w Archiwum Państwowym w Kielcach, w zespole archiwalnym Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Kielcach (pod sygnaturą 2016). Cytowane źródło zawiera opis wydarzeń, które w ramach tzw. zjednoczenia odbyły się w woj. kieleckim w grudniu 1948 r.

„Sprawozdanie Wydziału Propagandy, Oświaty i Kultury po Kongresowej Akcji Propagandowej:

1. Powracających delegatów z Kongresu PZPR witano na stacji w Radomiu i zorganizowano więc sprawozdawczy w świetlicy „Bata” przy udziale około 800 członków Partii.

2. Ukonstytuowanie się Komitetów Wojewódzkiego, Miejskich i Powiatowych połączonych ze sprawozdaniem z Kongresu. Prezentów tej akcji 21.

3. Udział w rozszerzonym posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Teatrze im. Stefana Żeromskiego.

Udział w tym posiedzeniu społeczeństwa kieleckiego w ilości około 600 osób. Referat sprawozdawczy w Kongresu wygłosił: wicewojewoda Marian Kowalczyński. Przedstawiciele Stronnictwa Ludowego, Polskiego Stronnictwa Demokratycznego, Stronnictwa Pracy złożyli w imieniu swoich stronnictw pozytywne oświadczenie podkreślające epokowe znaczenie połączenia Klasy Robotniczej i powstania PZPR.

4. Zorganizowano 14 Konferencji fabrycznych z udziałem około 10 000 członków, połączonych z referatem sprawozdawczym z Kongresu i wyborem komitetów fabrycznych. Konferencje te obsługiło 7 prelegentów z KC i 14 z KW.

5. Akcje scalenia kół fabrycznych i wiejskich połączonych z referatami sprawozdawczymi z Kongresu przy udziale Instruktorów KW wykonano w 90%.

6. Akcja scalania kół wiejskich połączonych z referatami sprawozdawczymi z Kongresu na ukończeniu. (...)

7. W dniach 16-17 b.m. zaplanowano zebrania aktywów wiejskich na powiatach w ilości 500-700 aktywistów na każdym powiecie. Na zebraniach tych referat sprawozdawczy uwzględnić ma zadania partyjne na odrębnie wiejskim”.

oprac. Robert Pliwko
Delegatura IPN w Kielcach

Pliki do pobrania

[Droga do totalitaryzmu. Powstanie PZPR - 15 grudnia 1948 \(pdf, 9.09 MB\)](#)